

Munții Carpați, așa cum sunt așezați în interiorul meleagurilor românești au fost dintotdeauna loc de refugiu pentru românii alungați de invaziile armatelor străine, au fost sprijin pentru trupele române inferioare numeric în luptele lor de apărare, au asigurat protecție pentru cetăți și fortificații cu căi de acces bine păzite și ușor de apărat. Această moștenire cu încărcătură istorică a demonstrat că fortăreața Carpaților va fi mereu de strajă și îi va ajuta pe bravii noștri oșteni să îi folosească cu dibăcie caracteristicile strategice. Istoria românilor a subliniat, cu pregnanță, că nevoia de a duce acțiuni de luptă în zone montane înalte este vitală pentru apărarea neamului.

În spațiul montan cele mai periculoase și dificile tipuri de acțiuni militare în condițiile în care structurile militare nu trebuie să facă față doar luptei cu inamicul, ci și climei adeseori schimbătoare și de cele mai multe ori neprietenoase, dar mai ales terenului foarte dificil – trecători și defilee cu puncte obligatorii de trecere, chei cu drumuri înguste ce face imposibilă traversarea lor cu blindate grele, zone care împiedică inamicul de a respinge atacurile prin surprindere și ambuscadele. Trupele românești destinate pentru lupta în teren muntos sunt vânătorii de munte a căror specialitate militară este o componentă a infanteriei și fac parte din Forțele Terestre Române.

Unitățile de vânători de munte au rolul de a desfășura operații independente și în cooperare cu celelalte forțe, în teren muntos- împădurit, pe direcții și în raioane greu accesibile, în orice condiții de timp și anotimp, acolo unde celelalte arme nu pot acționa. În apărare, structurile de vânători de munte pot acționa pentru apărarea unei localități montane sau grup de cabane, pentru apărarea unor puncte obligatorii de trecere, trecători sau depresiuni intramontane, precum și pentru apărarea unor lucrări de artă – baraje hidrotehnice, viaducte, tunele, poduri și altele. De asemenea prin acțiuni de hărțuire permanentă asupra inamicului ce duce acțiuni ofensive în zona montană, îi poate fracționa dispozitivul, perturba aprovizionarea logistică și chiar îi poate crea o stare de nesiguranță în zona respectivă, ducând la scăderea gravă a moralului luptătorilor inamici.

Trupele de vânători de munte din Armata României au participat activ la luptele din cele două războaie mondiale și la misiunile internaționale din Angola, Somalia, Bosnia, Kosovo, Irak și Afghanistan. În prezent, Armata Română are două brigăzi operaționale: Brigada 2 Vânători de Munte „Sarmizegetusa” din Brașov subordonată Diviziei 1 Infanterie și Brigada 61 Vânători de

Vânătorii de munte apărătorii din fortăreața Carpaților

Munte „General Virgil Bădulescu” din Miercurea Ciuc subordonată Diviziei 4 Infanterie. Primele unități de vânători de munte au apărut în structura forțelor terestre românești ca o necesitate operațională începând cu Primul Război Mondial.

Trupele de vânători de munte ale armatei române au fost înființate la 3 noiembrie 1916 când Marele Cartier General prin Ordinul nr. 294, a decis ca Școala Militară de Schiori din București să fie transformată în „Corpul Vânătorilor de Munte”, organizat în 3 batalioane cu 3 companii fiecare, având un efectiv de 2000 de militari care au reprezentat, încă de la începuturi, o specialitate de elită a infanteriei românești.

Acesta a acționat ca o adevărată unitate, cu caracter independent, împotriva trupelor germane și austro-ungare, pentru prima dată în campania anului 1917. Ulterior, pe timpul campaniei din 1918, Corpul Vânătorilor de Munte s-a transformat în Batalionul de vânători de munte. Chiar dacă acesta se numea batalion, avea în organica sa nu mai puțin de 4000 de militari ce constituiau o forță specializată de elită la acea vreme. Pe timpul campaniilor din 1919 din Transilvania și Ungaria, denumirea a fost modificată în Regimentul de vânători de munte. În perioada interbelică, trupele de vânători de munte românești au fost organizate, inițial, în două divizii, având în organică doar câteva brigăzi specializate în ducerea acțiunilor militare specifice arealului montan. La data de 1 iulie 1923, a luat ființă noul Corp al Vânătorilor de Munte, odată cu apariția Diviziilor 1 și 2 Munte, mari unități ce au fost înființate ca o nevoie specifică pentru ducerea acțiunilor militare specifice terenului muntos-împădurit din Carpați.

Astfel, după diverse transformări structurale în timp, generate de diverse opinii și inițiative, în preajma celui de-al Doilea Război Mondial, Corpul Vânătorilor de Munte avea în organică 4 brigăzi, compuse din 12 Grupuri de Vânători de munte, fiecare grup având în organica sa câte 2 batalioane. Au existat, astfel, în perioada interbelică, în total 24 de batalioane, dintre care primele 16 erau unități active, operaționale, foarte bine pregătite și dotate, iar celelalte 8 erau existente doar structural, urmând a fi formate numai după decretarea mobilizării generale, fiind mai puțin eficiente din punctul de vedere strict al pregătirii specifice de munte. Astfel, o brigadă de vânători de munte avea în componere 6 batalioane de vânători de munte, un Grup de Artilerie de Munte (1 la 2 divizioane de tunuri de munte calibru 75 mm sau 76 mm și un divizion de obuziere de munte calibru 100 mm), precum și un batalion de pionieri de munte (specialitatea geniu). Batalionul mai avea în

organică o companie de armament greu ce era structurată pe 3 plutoane mitraliere și un pluton aruncătoare.

La fel precum cavaleria românească, trupele de vânători de munte aveau o pregătire și un grad de eficiență cu mult mai ridicate decât infanteria. La nivelul batalioanelor de vânători de munte exista, prin concepție și instruire, un grad de inițiativă în pregătire și independență în acțiune cu mult mai ridicate decât la alte unități similare de infanterie. Acestea erau, totodată, proiectate și adaptate acțiunii eficiente în areal montan, dar lipsa de suficientă artilerie le făcea mai vulnerabile în câmpie.

La nivelul Corpului de Munte mai existau, ca unități de sprijin logistic, un batalion îmbarcat, un „tren batalionar” și o companie spital de campanie. La începutul celui de-al Doilea Război Mondial, Corpul de Munte era compus din Brigăzile 1, 2 și 4 Mixte Munte, iar Brigada 3 Mixtă Munte era staționată pe frontiera cu Ungaria. Începând cu 3 iulie 1941, Corpul de Munte și-a început acțiunile sale militare participând la eliberarea Bucovinei și Basarabiei, teritorii românești răpite de Uniunea Sovietică drept urmare a Pactului Ribbentrop-Molotov din anul 1940.

După forțarea Prutului, împreună cu trupele germane aliate, brigăzile de vânători de munte au dus lupte grele și sângeroase pe teritoriul actual al Republicii Moldova, ajungând, la un moment dat, până pe țărmul nordic al Mării de Azov. La finele campaniei anului 1941, Brigada 2 Vânători de Munte a fost redislocată în țară pentru refacere, în timp ce Brigăzile 1 și 4 au rămas să lupte în Crimeea. Începând cu 15 martie 1942, brigăzile de vânători de munte și cele de cavalerie au fost transformate în divizii. Această măsură a fost luată de factorul politico-militar pentru a reliefa mai bine contribuția românească la efortul de război antisovietic.

Ulterior, în iulie 1942, Diviziile 2 și 3 Munte au fost redislocate pe noile linii ale frontului în campaniile din zona Caucazului și Kubanului, ajungând, prin lupte, până la sudul Munților Caucaz, la Elbrus, Groznîi și Vladikavcaz. Trupele de vânători de munte, fiind percepute ca trupe foarte eficiente, au luat parte, pe Frontul de Est, la cele mai grele bătălii, inclusiv la cele pentru Sevastopol și Stalingrad, acolo unde performanțele lor le-au reliefat și mai bine reputația. Toți comandanții lor de la brigadă în sus au fost medaliați cu cele mai înalte decorații românești și germane, Ordinul „Mihai Viteazul” și Ordinul „Cavaler al Crucii de Fier”. După multe alte grele bătălii de pe Frontul de Est, pe timpul campaniilor din anii 1943 și 1944, în august 1944, România a rupt alianța politico-militară cu Germania și s-a alăturat Coaliției Națiunilor Unite, cu toate forțele sale, împotriva trupelor germane și ungare, începând, astfel, campania de eliberare a Transilvaniei de Nord,

teritoriu românesc pierdut prin Dictatul de la Viena, din 1940.

La 30 august 1944, Diviziile de Munte au început luptele cu trupele germano-ungare, eliberând teritoriul românesc și continuând luptele pe teritoriul Ungariei, iar ulterior, pe teritoriul Cehoslovaciei, în masivii muntoși Javorina și Tatra. Diviziile de Munte au încheiat participarea la cel de-al Doilea Război Mondial lângă Praga, la data de 12 mai 1945. După dislocarea pe teritoriul național, diviziile vânători de munte au trecut la structura de pace în garnizoanele în care au fost încartiruite. Dar, istoria lor a luat o turnură nedorită: pentru că vânătorii de munte au fost foarte eficienți în luptele purtate împotriva sovieticilor, fapt pentru care aceștia i-au poreclit „diavolii verzi”, ocupanții sovietici au forțat noua conducere comunistă din România să desființeze, pas cu pas, trupele de vânători de munte. Așa s-a ajuns ca, la 14 aprilie 1961, să fie desființată ultima mare unitate din forțele armate române, Brigada 2 Vânători de Munte.

După circa trei ani de la desființarea abuzivă, datorită schimbărilor de ordin politic, Marea Adunare Națională, organul legislativ al României de la acea vreme, a decis ca, începând cu 14 octombrie 1964, să reînființeze trupele de vânători de munte, iar acest lucru s-a întâmplat prin reînființarea Brigăzii 2 Vânători de Munte, brigadă care este azi una dintre unitățile reprezentative ale Forțelor Terestre ale Armatei României. Între anii 1964 și 1990, evoluția trupelor de vânători de munte s-a focalizat pe pregătirea specifică ducerii acțiunilor militare în teren muntos-împădurit și pe proiecția lor structurală tot mai pregnantă, ajungându-se ca numărul brigăzilor de vânători de munte să fie de șase în prima parte a anilor '90.

Primele nuclee de vânători de munte după reînființare au gravitat prin Brigada 2 Vânători de Munte în jurul orașului Brașov, ulterior, acestea s-au extins prin Brigada 4 Vânători de Munte pe lanțul Carpaților Meridionali în anul 1969 la Curtea de Argeș, în nordul României prin Brigada 1 Vânători de Munte în anul 1977 la Bistrița, pe Munții Apuseni în 1982 prin Brigada 5 Vânători de Munte la Alba Iulia, în zona Petroșanilor în 1990 prin Brigada 7 Vânători de Munte și, în final, în Carpații Orientali în 1991 prin Brigada 61 Vânători de Munte la Miercurea-Ciuc.

Apogeul dezvoltării acestor trupe a fost atins în anul 1991, când armata română dispunea de șase mari unități de vânători de munte, totalizând 15 batalioane și 6 divizioane de artilerie de munte. Ulterior, în perioada 1997-2006, s-au desființat, succesiv, Brigada 7 Vânători de Munte, Brigada 1 Vânători de Munte, Brigada 4 Vânători de Munte, Brigada 5 Vânători de Munte, o parte dintre

unitățile acestora fiind resubordonate celor două brigăzi rămase sau altor mari unități din Forțele Terestre.

Pentru a sublinia experiența bogată a trupelor românești de vânători de munte, trebuie menționat că, în ultimii 50 de ani, Brigada 2 Vânători de Munte și, în perioada recentă, Brigada 61 Vânători de Munte, au primit vizita a peste 800 de delegații guvernamentale și militare străine de pe întreg mapamondul precum și a unor structuri militare străine cu care s-au instruit, delegații care au remarcat înaltele deprinderi specifice și profesionalismul apărătorilor creștelor carpatine. În perioada 1995-2001, trupele de vânători de munte au desfășurat exerciții de instruire în comun cu forțe speciale din SUA, Marea Britanie, Grecia, Olanda, Turcia, Franța și Italia, făcându-se un schimb util de cunoștințe privind ducerea acțiunilor de luptă în teren muntos - împădurit, procedeele tehnice de escaladare a masivilor muntoși, cât și a salvării răniților din abrupturi montane.

Pentru misiunile de menținere a păcii sub egida ONU sau NATO este destinată cu caracter permanent o companie din cadrul Batalionului 21 vânători de munte, care poate executa la ordin misiuni de căutare și salvare a accidentaților în zonele montane. Trupele de vânători de munte sunt proiectate astăzi pentru a putea acționa în condiții de climă extreme, în condiții dificile de timp și anotimp și în condiții dificile de teren puternic frământat, să escaladeze tactic culmi și vârfuri dificile, pentru a putea fi foarte buni trăgători cu toate categoriile de armament din dotare și foarte buni la acțiunile militare în areal montan, precum și la marșurile pe distanțe lungi.

Militarii din trupele de vânători de munte obișnuiesc a spune despre ei înșiși că sunt „specialiști în arta improvizației” - au fost și sunt capabili să folosească în sprijin caii, care pot constitui la nevoie subunitățile samarizate, în zonele montane unde tehnica motorizată nu poate pătrunde, să participe la operații de luptă sau de stabilitate în afara teritoriului național, la misiuni de asistență umanitară ori la misiuni de căutare-salvare în mediul montan înalt. Vânătorii de munte români și-au dovedit calitățile de a acționa rapid și eficient în orice tip de mediu de acțiune specific oricărui teatru de operații.

Col. (r) Antonio Marinescu